

Indberetningsvej- ledning til bench- marking (drikkevand)

Februar 2020

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Indberetningsvejledning til benchmarking

**Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Forsyningssekretariatet**

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Online ISBN: 978-87-7029-553-6

Indberetningsvejledningen til benchmarking er udarbejdet af Forsyningssekretariatet

Februar 2020

Indhold

Kapitel 1	4
Om vejledningen.....	4
1.1 Formål	4
1.2 Hvad er nyt i år?	4
1.3 Indberetning i VandData	6
1.4 Kvalitetssikring af data	6
Kapitel 2	8
Sammenligningsgrundlag for benchmarkingen	8
2.1 Hvordan indgår oplysningerne i benchmarkingen?	8
2.2 Netvolumenmålene	8
2.3 Korrektion af netvolumenmålene.....	9
Kapitel 3	10
OPEX-indberetning.....	10
3.1 Boringer.....	11
3.2 Vandværker	12
3.3 Trykforøgerstationer.....	14
3.4 Rentvandsledninger og stik	17
3.5 Målere og kunder	19
Kapitel 4	20
CAPEX-indberetning.....	20
4.1 Produktionsanlæg.....	20
4.2 Distributionsanlæg.....	24
4.3 Fællesfunktionsanlæg.....	26
4.4 Øvrige aktiver	27
Kapitel 5	28
Alders- og tæthedskorrektion	28
5.1 Indberetning af postadresser.....	28
Kapitel 6	29
Ansøgning om særlige forhold	29
6.1 Hvad er et særligt forhold?	29
6.2 Formelle krav til godkendelse af et særligt forhold	29
6.3 Hvordan ansøges om særlige forhold for drifts- og anlægsomkostninger?	30
6.4 Dokumentation til brug for ansøgningen	30

Kapitel 1

Om vejledningen

1.1 Formål

Dette er en vejledning til brug for indberetningen til benchmarkingen i 2020 for drikkevandsselskaber. Resultatet fra benchmarkingen indgår som et element i den efterfølgende fastsættelse af drikkevandsselskabernes økonomiske rammer for 2021-2022.

Vejledningen giver jer som drikkevandsselskab indblik i de elementer, der indgår i benchmarkingen, og som I skal indberette oplysninger om. Vejledningen indeholder en overordnet beskrivelse af, hvordan indberetningerne indgår i benchmarkingen (kapitel 2) samt nærmere forklaringer og definitioner af, hvordan costdrivere og dertilhørende underliggende forhold skal opgøres og indberettes (kapitel 2-4). Vejledningens kapitel 5 og 6 gennemgår henholdsvis indberetning af postadresser og ansøgning om særlige forhold.

1.2 Hvad er nyt i år?

Drikkevandsselskaber blev sidst benchmarket i 2018, hvor resultatet indgik i fastlæggelsen af de økonomiske rammer for 2019-2020. Siden indberetningen i 2018 er der sket ændringer, dels som følge af løbende modelforbedringer og dels som følge af, at vi på nogle punkter ændrer vores praksis. I skal derfor særligt være opmærksomme på følgende:

1.2.1 Praksisændring vedr. konsekvenser af for sen eller fejlagtig indberetning

Vi skal hvert år fastsætte indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer inden d. 15. oktober og udsende udkast til afgørelserne inden d. 15. september¹. Det har imidlertid i stigende grad været tilfældet, at rigtig mange vandselskaber indberetter nye eller ændrede oplysninger *efter* d. 15. april.

Forsyningssekretariatet er forpligtet til at overholde fristerne, som blandt andet er fastsat i lovgivningen for at sikre, at I som vandselskaber skal kunne nå at indrette jer på de afgørelser, som kommer til at gælde for jer. For at kunne træffe afgørelser af en tilfredsstillende kvalitet inden for fristerne er vi afhængig af, at I overholder indberetningsfristen d. 15. april og de høringsfrister, der udmeldes i forbindelse med udsendelse af udkast til afgørelser.

Vi henstiller derfor til, at alle vandselskaber overholder fristerne.

For at sikre rettidige afgørelser af tilfredsstillende kvalitet vil vi fremover administrere mere restriktivt end tidligere, når vandselskaber ikke overholder fristerne. Gældende fra og med indberetningen i marts/april 2020 vil vi administrere efter følgende praksis:

¹ Jf. henholdsvis § 4 og § 5 i Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber, nr. 1623 af 27. december 2019 (herefter kaldet "ØR-bekendtgørelsen")

- » Hvis vandselskaber indberetter ændringer eller nye oplysninger efter d. 15. april er udgangspunktet, at oplysningerne ikke medtages. Efter en konkret vurdering kan oplysningerne dog medtages, hvis fx Forsyningssekretariatet i forbindelse med kvalitetssikring selv bliver opmærksom på fejlen, eller den for sene indberetning ikke skyldes vandselskabets egne forhold.
- » Hvis vandselskaber indberetter ændringer eller nye oplysninger efter fristen for høring af udkast til de enkelte afgørelser, er det klare udgangspunkt, at oplysningerne ikke medtages.
- » Hvis vandselskaber indberetter ændringer eller nye oplysninger efter, Forsyningssekretariatet har truffet endelige afgørelser om indtægtsrammer eller regnskabsmæssige kontrolrammer, fører oplysningerne som det klare udgangspunkt ikke til genoptagelse af afgørelserne. En eventuel justering vil således alene have virkning for det efterfølgende reguleringsår. Dette er en videreførelse af vores tidligere praksis og indebærer således ikke en ændring.

Der gøres i øvrigt opmærksom på, at vi skønsmæssigt kan fastsætte indtægtsrammen i tilfælde af et selskabs manglende indberetning af oplysninger², og at manglende indberetning kan straffes med bøde³.

1.2.2 Nye kategorier i CAPEX-arket

Kategorien "elektroniske målere" er blevet justeret til kataloget for anlægsaktiver (CAPEX-arket). Det indebærer, at genanskaffelsespriserne på de elektroniske målere er blevet opdateret, så de nu i højere grad afspejler de faktiske priser og dermed kan indgå i benchmarkingen. En nærmere beskrivelse heraf fremgår af afsnit 4.2.

Fanen "fællesfunktionsanlæg" i CAPEX-arket er blevet udvidet, så arket nu indeholder kategorien "arbejdsplads og kontor". Denne kategori anvender samme standardpris som for spildevandsselskaber, hvorfor det alene er antal arbejdspladser, I skal angive. En nærmere beskrivelse fremgår af afsnit 4.3.

1.2.3 To års data

I skal som noget nyt indberette data for to år. Det vil sige, at I for hvert af de underliggende forhold, der knytter sig til jeres driftsaktivitet (OPEX) og anlægsaktiver (CAPEX), skal indberette to værdier; ét for 2018 (status per 31/12-18) og ét for 2019 (status per 31/12-19). Formålet med to års data er at mindske årlige udsving og dermed også eventuelle udsving i resultatet fra benchmarkingen.

1.2.4 Øvrige aktiver skal indberettes på en ny måde

De såkaldte "øvrige aktiver" er aktiver, der har en nødvendig funktion i et selskabs produktion, men hvor aktivernes priser ikke er indeholdt i pris- og levetidskataloget. Derfor har vi ikke i forvejen et sammenligningsgrundlag for disse aktivers omkostninger til brug for benchmarkingen. Når omkostninger til alle aktiver alligevel indberettes, er det for at fastsætte retvisende indtægtsrammer. Derfor indgår jeres omkostninger til de øvrige aktiver i indtægtsrammen, men på grund af et manglende aktuelt sammenligningsgrundlag i pris- og levetidskataloget indgår de ikke i benchmarkingen.

² Jf. ØR-bekendtgørelsen § 27

³ Jf. ØR-bekendtgørelsen § 30

Indtægtsrammerne skal være så retvisende og effektive som muligt, og derfor skal så mange omkostninger som muligt medtages i benchmarkingmodellen. Kategorien *øvrige aktiver* forbeholdes de aktiver, som undtagelsesvist og eventuelt kun midlertidigt ikke er sammenlignelige.

Siden overgangen til den nuværende indtægtsrammeregulering er der indberettet flere og flere aktiver under kategorien *øvrige aktiver*. Men en samlet evaluering af indberetningerne viser, at en lang række af aktiverne ret beset ikke hører til i denne kategori, *enten* fordi de hører til i eksisterende anlægskategorier (dvs. CAPEX-arkets produktions-, distributions- eller fællesfunktionsanlægsgfane fx SRO, pumper mv.) – og dermed *kan* sammenlignes med andre selskabers omkostninger til samme type aktiv - *eller* fordi aktivet i mange tilfælde indirekte er en integreret del af en overordnet anlægskategori (dvs. en kategori i pris- og levetidskataloget). Det gælder fx vinduer og døre, ombygning, indretning af lokaler mv, der er indeholdt i kategorien "administrationsbygninger". Det betyder med andre ord, at selvom nogle aktiver ikke har sin egen specifikke underkategori i CAPEX-arket, er det ikke ensbetydende med, at aktivet skal indberettes som et *øvrigt* aktiv.

Det er vores vurdering, at der stadig kan være enkelte tilfælde, hvor selskaber har aktiver, som ikke – hverken direkte eller indirekte – indgår i en kategori i pris- og levetidskataloget.

Som følge af disse iagttagelser ændrer vi vores procedurer for behandling af investeringer i kategorien *øvrige aktiver*. Det indebærer, at I fremover skal ansøge direkte i VandData om at få behandlet aktivet som "øvrigt". Vurderingen af, om aktivet kan godkendes som "øvrigt", baseres på de kriterier, som er beskrevet i afsnit 4.4. De godkendte *øvrige aktiver* vil blive tilføjet til fanen "øvrige aktiver" i jeres individuelle CAPEX-ark.

Vi vil løbende beregne standardpriser og levetider for nye kategorier af aktiver. Det såkaldte CAPEX-ark vil derfor løbende blive udvidet med nye kategorier af aktiver. De midlertidige "øvrige aktiver" vil blive inkluderet i CAPEX-netvolumenmålet – og dermed benchmarkingen - i takt med, at der kommer nye kategorier i pris- og levetidskataloget, og at kategorierne i CAPEX-arket opdateres.

1.3 Indberetning i VandData

Indberetningen til benchmarkingen foregår via indberetningssystemet VandData. Indberetningen åbner 1. marts 2020 og lukker 15. april 2020. Vejledningen hertil kan findes [her](#) på vores hjemmeside.

Det er vigtigt, at I har udfyldt følgende, når I indberetter til benchmarkingen:

- » CAPEX-arket: I kan hente jeres tomme CAPEX-ark på vores hjemmeside [her](#), som skal opdateres med oplysninger om jeres anlægsmasse henholdsvis per 31/12-18 og 31/12-19. CAPEX-arket er nærmere beskrevet i kapitel 4.
- » Eventuelle ansøgninger om *øvrige aktiver*. Bemærk, jf. ovenfor, at I skal vedlægge skriftlig dokumentation for, at aktivet ikke direkte eller indirekte indgår i POLKA og er væsentligt. I kan læse nærmere herom af afsnit 4.4.
- » Eventuelle ansøgninger om særlige forhold. I kan læse mere om kriterierne for særlige forhold under kapitel 6.

1.4 Kvalitetssikring af data

VandData lukker for indberetninger 15. april 2020, hvorefter vi foretager kvalitetssikring af det indberettede data, så det er så retvisende og konsistent som muligt.

Kvalitetssikringen består af en sammenligning af jeres årlige indberetninger. Det vil sige, at vi undersøger, om der skulle være store afvigelser i data, som eventuelt skyldes tastefejl eller lignende. Af den årsag bør I allerede ved indberetningen være opmærksomme på, om der er afvigelser mellem to år, som overstiger 20 procent. I så fald skal I angive, hvad årsagen skyldes – fx hvis I ved, at der har været store ændringer i jeres costdrivere. Det vil være en stor hjælp for os og mindske sandsynligheden for, at vi efter indberetningsfristen skal kontakte jer for en redegørelse for afvigelsen.

Kapitel 2

Sammenligningsgrundlag for benchmarkingen

2.1 Hvordan indgår oplysningerne i benchmarkingen?

Formålet med benchmarking er at sammenligne selskabers omkostningseffektivitet. Benchmarkingmodellen sammenligner selskabernes effektivitet ved at betragte deres omkostningsniveau (input) relativt til deres driftsaktiviteter og anlægsaktiver (output)⁴. Jo lavere omkostningsniveauet er relativt hertil, jo højere effektivitet i benchmarkingen.

Omkostningerne i benchmarkingen er givet ved selskabers faktiske omkostningsniveau, som de hvert år indberetter til de økonomiske rammer. Selskabernes driftsaktiviteter (OPEX) og anlægsmasse (CAPEX) er derimod givet ved henholdsvis et OPEX- og et CAPEX-netvolumenmål. Begge mål er et udtryk for volumen af de driftsaktiviteter og anlægsaktiver, som indgår i selskabets produktion. Netvolumenmålene beregnes ved at gange en fastsat pris med en mængde. Priserne for driftsomkostningerne er givet ved [OPEX-modellen](#), mens de for anlægsaktiverne er givet ved [pris- og levetidskataloget](#) (POLKA). Disse er faste og varierer ikke på tværs af år, men opdateres fx hvis de bliver forældede eller ikke er retvisende. Mængderne, der indgår i beregningen af netvolumenmålene, er de oplysninger, som drikkevandsselskaberne indberetter ved hver benchmarking, og som denne vejledning guider om.

2.2 Netvolumenmålene

OPEX-netvolumenmålet er et udtryk for et selskabs driftsvolumen. Dette netvolumenmål består af seks såkaldte costdrivere, der i videst muligt omfang afspejler de omkostninger, der knytter sig til forskellige driftsaktiviteter ved at drive et drikkevandsselskab. Hver af de seks costdrivere har ét eller flere underliggende forhold, der beskrives nærmere i kapitel 2. Et eksempel på en costdriver er boringer, hvor et af de underliggende forhold er den op-pumpede vandmængde. For så vidt angår costdriveren generel administration er det underliggende forhold den debiterede vandmængde. Eftersom den debiterede vandmængde indberettes til de økonomiske rammer, behøver I ikke at indberette denne oplysning igen. De underliggende forhold er udvalgt ud fra en afvejning af, at branchen ønsker en simpel model med lav indberetningsbyrde, og at benchmarkingmodellen skal indeholde de væsentligste faktorer, som driver omkostningerne. De er udarbejdet i samarbejde med branchen.

OPEX-netvolumenmålet er bestemt af en række omkostningsækvivalenter, der er indeholdt i OPEX-modellen. Omkostningsækvivalenterne er beregnet på baggrund af drikkevandsselskabernes indberetninger om en række konterede omkostninger fra 2015 fordelt efter de identificerede costdrivere.

⁴ Læs mere om vores benchmarkingmetoder på: www.kfst.dk/vandtilsyn/benchmarking/

CAPEX-netvolumenmålet er derimod et udtryk for et selskabs anlægsvolumen givet ved de årlige regulatoriske afskrivninger. Anlægsaktiverne fordeles i forhold til, om de knytter sig til produktions-, distributions- eller fællesfunktionsanlæg. Anskaffelsespriserne og levetidene, der bruges til at beregne netvolumenmålet, er bestemt af pris og levetidskataloget. CAPEX-netvolumenmålet beregnes ud fra drikkevandsselskabernes indberetning fra CAPEX-arkene samt de årlige afskrivninger.

2.3 Korrektion af netvolumenmålene

Vi undersøger årligt, om der er grundlag for at anvende alternative netvolumenmål ved benchmarkingen. Formålet er at tage hensyn til, om et selskab fx er underlagt en kompleks infrastruktur (både over eller under jorden) eller har gamle anlægsaktiver, der dermed fordyrer drifts- eller investeringsomkostningerne. Det er i form af alders- og tæthedskorrigerede netvolumenmål. Hvis alder og/eller tæthed udgør en signifikant faktor, vil OPEX- og CAPEX-netvolumenmålene blive korrigeret, så de afspejler de fordyrende rammebetingelser. Dette vil vi beskrive nærmere i modelpapiret, som beskriver hele benchmarkingmodellen og som offentliggøres forud for, at de første udkast til afgørelser offentliggøres.

Alderskorrektionen foregår ved, at alle selskaber får beregnet et individuelt aldersmål på baggrund af deres aktiver i pris- og levetidskataloget samt de gennemførte investeringer. Disse oplysninger har vi fra de individuelle pris- og levetidskataloger samt de årlige indberetninger til de økonomiske rammer.

For at kunne undersøge om tætheden i et forsyningsområde har signifikant indflydelse på drifts- og/eller anlægsomkostningerne, har vi brug for oplysninger om befolkningstætheden i jeres forsyningsområde. Tætheden er givet ved antallet af postadresser i jeres forsyningsområde, hvorfor I skal indberette oplysninger herom. Læs mere i afsnit 5.1.

Kapitel 3

OPEX-indberetning

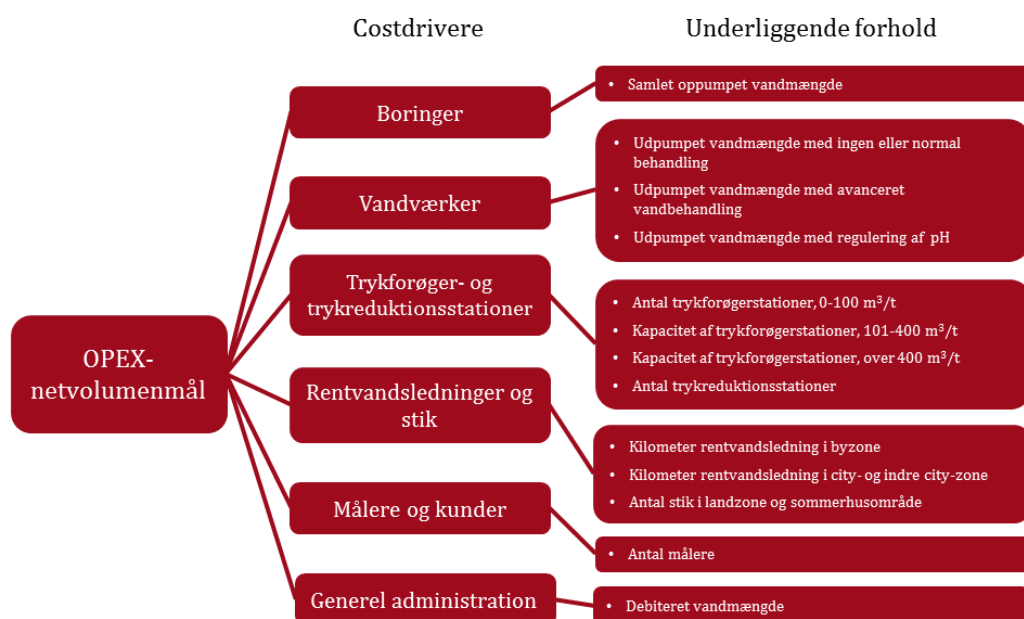
OPEX-netvolumenmålet udgør et af de to output i benchmarkingmodellen. CAPEX-netvolumenmålet er det andet. OPEX-netvolumenmålet har til formål i videst muligt omfang at afspejle de omkostninger, der knytter sig til forskellige driftsaktiviteter ved at drive et drikkevandsselskab. Disse driftsaktiviteter er beskrevet i figur 3.1 og er inddelt i seks costdrivere, som hver har et eller flere underliggende forhold jf. figur 3.2.

Figur 3.1

I det følgende finder I en nærmere definition af de overordnede costdrivere og deres underliggende forhold, som I skal indberette oplysninger om. De lysegrå tabeller beskriver costdriveren, de mørkegrå tabeller definerer de underliggende forhold, som I skal indberette oplysninger om, mens de lyserøde bokse angiver eksempler herfor.

Figur 3.2

3.1 Boringer

Tabel 3.1 beskriver og afgrænser costdriveren boringer, mens tabel 3.2 definerer de tilhørende underliggende forhold, som I skal indberette oplysninger om.

Tabel 3.1 Om boringer

Definition	Boringer er den enhed, som løfter råvand fra undergrunden og op til vandværket.
Afgrænsning	Start: Ved grundvandet Slut: Punktet før råvandet føres ind på vandværket
Særligt om costdriveren	Costdriveren boringer dækker både den oppumpede vandmængde fra indvindings- og afværgeboringer. Råvandsledninger er en del af costdriveren boringer, men det er kun den oppumpede vandmængde, I skal indberette oplysninger om. Det skyldes, at driftsomkostningerne bedst er beskrevet ved den samlede oppumpede vandmængde. Dette er beskrevet nærmere i metodepapiret bag OPEX-modellen her .

Tabel 3.2 Indberetning af de underliggende forhold for boringer

	Enhed	Definition
Oppumpet vandmængde	X m ³	Den samlede årlige oppumpede vandmængde (m ³) fra både afværgeboringer og indvindingsboringer

Boks 3.1 præsenterer et konkret eksempel på, hvordan I skal indberette de underliggende forhold for costdriveren boringer.

Boks 3.1 Eksempel på indberetning af underliggende forhold til boringer

Et vandselskab oppumper årligt 400.500 m³ råvand fra otte boringer. Heraf oppumpes 400.000 m³ fra indvindingsboringerne og 500 m³ fra afværgeboringerne.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » 400.500 m³ oppumpet vand

3.2 Vandværker

Tabel 3.3 beskriver og afgrænser costdriveren vandværker, mens tabel 3.4 definerer de tilhørende underliggende forhold, som I skal indberette oplysninger om.

Tabel 3.3 Om costdriveren vandværker

Definition	Vandværker er den enhed, som behandler råvand til drikkevandskvalitet, og inkluderer også vandtårne og højdebeholdere uanset placering på ledningsnettet
Afgrænsning	<p>Start: Punktet hvor råvand føres ind på vandværket</p> <p>Slut: Punktet efter behandlet vand føres ud af vandværket – vandværkets udpumpningsanlæg medtages her</p>
Særligt om costdriveren	Hvert vandværk skal opgøres separat. Hvis et selskab foretager to eller flere vandbehandlingstyper på ét vandværk, skal hver vandbehandlingstype med den tilhørende udpumpede vandmængde indberettes hver for sig (eventuelt vha. en fordelingsnøgle). I praksis skal et vandværk med to vandbehandlingstyper opgøres, som hvis det var to separate vandværker.

Tabel 3.4 Indberetning af de underliggende forhold for vandværker

	Enhed	Definition
Udpumpet egenproduceret vandmængde	X m ³	<p>Den årlige udpumpede egenproducerede vandmængde (m³) fordelt efter vandbehandlingstype for hvert vandværk.</p> <p><u>Type 1:</u> Ingen vandbehandling, hvor råvandet pumpes direkte fra boringen og ud til forbrugerne.</p> <p><u>Type 2:</u> Almindelig vandbehandling med beluftning og én eller to pumper til enten enkelt- eller dobbeltfiltrering.</p> <p><u>Type 3:</u> (Udtømmende liste) UV-behandling Aktivt kul Kemisk iltning Ozon-behandling Membranfiltrering Blødgøring Ion-bytning</p> <p><u>Regulering af pH:</u> Vand behandlet med regulering af pH.</p> <p>Obs: Køb af eksternt behandlet vand, som leveres/udpumpes til eget distributionsnet skal ikke medtages.</p>

Boks 3.2 Eksempel på indberetning af underliggende forhold til vandværker

Et vandselskab har tre vandværker. På det første vandværk foretages en almindelig vandbehandling med beluftning og enkeltfiltrering, på det andet vandværk foretages en avanceret vandbehandling med aktivt kul, og på det tredje vandværk foretages to vandbehandlingstyper. Den første behandlingstype er almindelig vandbehandling med beluftning og dobbeltfiltrering, og den anden vandbehandlingstype er behandling med regulering af pH. Bemærk, at I kun kan indberette information om én vandbehandlingstype ad gangen, hvorfor det tredje vandværk skal indberettes to gange.

Det første vandværk har en årlig udpumpet vandmængde på 50.000 m³, det andet vandværk har en årlig udpumpet vandmængde på 200.000 m³, og det tredje vandværk har en udpumpet vandmængde på årlig 150.000 m³, hvoraf 50.000 m³ behandles med almindelig vandbehandling (linje 3), og 100.000 m³ behandles med regulering af pH.

Selskabet skal derfor indberette følgende oplysninger:

- » Vandværk 1 med vandbehandlingstype **2** og en årlig udpumpet vandmængde på **50.000 m³**
- » Vandværk 2 med vandbehandlingstype **3** med aktivt kul og en årlig udpumpet vandmængde på **200.000 m³**
- » Vandværk 3 med vandbehandlingstype **2** og en årlig udpumpet vandmængde på **50.000 m³**
- » Vandværk 3 med vandbehandlingstype **regulering af pH** og en årlig udpumpet vandmængde på **100.000 m³**

3.3 Trykforøgerstationer

Tabel 3.5 beskriver og afgrænser costdriveren trykforøgerstationer, mens tabel 3.6 definerer de tilhørende underliggende forhold, som I skal indberette oplysninger om.

Tabel 3.5 Om costdriveren

Definition	Trykændring af vand i ledningsnettet
Afgrænsning	Punkter på ledningsnettet, der ændrer trykket.
Særligt om costdriveren	<p>Trykforøgerstationer pumper vandet direkte op i vandtårne eller højdebeholdere.</p> <p>Én trykforøgerstation kan indeholde flere trykforøgere. Det er summen af trykforøgernes kapacitet, der er afgørende for, om trykforøgerstationen skal indberettes som <u>antal</u> eller <u>samlet kapacitet</u>. Hvis summen af trykforøgernes kapacitet er mellem 0-100 m³/t, er det antallet af trykforøgerstationer inden for denne kapacitet, der skal indberettes. Hvis summen af trykforøgernes kapaciteter derimod overstiger 100 m³/t, er det den samlede kapacitet, der skal indberettes. Denne er fordelt i to intervaller hhv. 101-400 og over 400 m³/t. Se eksemplet i boks 3.3.</p> <p>En eventuel reservetrykforøger i en trykforøgerstation skal <u>ikke</u> medregnes i trykforøgerstationens maksimale kapacitet. En reservetrykforøger er defineret som en trykforøger, der ikke er i drift under spidsbehandlingen.</p> <p>Trykreduktionsstationer skal <u>ikke</u> indberettes på samme måde som trykforøgerstationer, da trykreduktionsstationer skal indberettes i antal – uanset kapacitet.</p> <p>Udvekslingsstationer skal både indberettes som en trykforøgerstation og en trykreduktionsstation. Selskabet skal på samme måde som for trykforøgerstationer enten indberette antal eller den maksimale kapacitet for udvekslingsstationens trykforøger. Derudover skal hver udvekslingsstation også indberettes som en del af antallet af trykreduktionsstationer. Se eksemplet i boks 3.3.</p> <p>Bemærk at et vandværks udpumpningsanlæg og pumper, som pumper vandet rundt til forskellige behandlingsprocesser på vandværket, <u>ikke</u> skal indberettes under costdriveren trykforøgerstationer, da de er en del af costdriveren vandværker.</p>

Tablet 3.6 Indberetning af de underliggende forhold for trykforøgerstationer

	Enhed	Definition
Antal trykforøgerstationer, 0-100 m³/t	X stk.	Antal aktive trykforøgerstationer med en kapacitet på 0-100 m ³ /t
Kapacitet af trykforøgerstationer >100 m³/t	m ³ /time	<p>Kapaciteten på en trykforøgerstation opgøres som summen af alle trykforøgere maksimale kapacitet på den enkelte station <u>fratrukket</u> kapaciteten på en eventuel reservetrykforøger på stationen.</p> <p>Den maksimale kapacitet af en trykforøger: Trykforøgere maksimale kapacitet som fremgår af trykforøgere datablad.</p> <p>Den maksimale kapacitet skal indberettes indenfor intervallerne:</p> <ul style="list-style-type: none"> » 101-400 m³/t » Over 400 m³/t
Antal trykreduktionsstationer	X stk.	Antal aktive trykreduktionsstationer.

Boks 3.3 præsenterer et konkret eksempel på, hvordan I skal indberette de underliggende forhold for costdriveren trykforøgerstationer.

Boks 3.3 Eksempel på indberetning af underliggende forhold for trykforøgerstationer

Et vandselskab har fire trykforøgerstationer, én trykreduktions- og én udvekslingsstation.

Selskabets første trykforøgerstation består af én trykforøger med en maksimal kapacitet på $60 \text{ m}^3/\text{t}$, mens selskabets anden trykforøgerstation består af to trykforøgere med en maksimal kapacitet på $50 \text{ m}^3/\text{t}$. Den anden trykforøgerstation har dermed en samlet maksimal kapacitet på $100 \text{ m}^3/\text{t}$. Da den samlede kapacitet for begge trykforøgerstationer er mellem $0-100 \text{ m}^3/\text{t}$, er det ikke kapaciteten, men antallet af trykforøgerstationer med en maksimal kapacitet i dette interval, der skal indberettes. Selskabet skal derfor indberette **2** trykforøgerstationer med en kapacitet på $0-100 \text{ m}^3/\text{t}$.

Selskabets tredje trykforøgerstation har tre trykforøgere, der hver især har en maksimal kapacitet på $40 \text{ m}^3/\text{t}$. Det svarer til, at den tredje trykforøgerstation har en samlet maksimal kapacitet på $120 \text{ m}^3/\text{t}$ ($40 \text{ m}^3/\text{t} + 40 \text{ m}^3/\text{t} + 40 \text{ m}^3/\text{t}$). Selskabet skal derfor indberette trykforøgerens samlede kapacitet på **$120 \text{ m}^3/\text{t}$** under kapacitetsintervallet $101-400 \text{ m}^3/\text{t}$.

Selskabets fjerde trykforøgerstation har seks trykforøgere, hvoraf tre af dem hver især har en maksimal kapacitet på $80 \text{ m}^3/\text{t}$, mens de resterende tre har en maksimal kapacitet på $90 \text{ m}^3/\text{t}$. Det giver en samlet maksimal kapacitet på **$510 \text{ m}^3/\text{t}$** ($80 \text{ m}^3/\text{t} + 80 \text{ m}^3/\text{t} + 80 \text{ m}^3/\text{t} + 90 \text{ m}^3/\text{t} + 90 \text{ m}^3/\text{t} + 90 \text{ m}^3/\text{t}$), som skal indberettes under kategorien over $400 \text{ m}^3/\text{t}$.

Udvekslingsstationer skal både indberettes som en trykforøger- og en trykreduktionsstation. Udvekslingsstationen har en maksimal kapacitet på $25 \text{ m}^3/\text{t}$ og skal derfor indberettes under antallet af trykforøgerstationer med en samlet kapacitet i intervallet $0-100 \text{ m}^3/\text{t}$ – i lighed med selskabets første og anden trykforøgerstation. Udvekslingsstationen skal desuden indberettes til antallet af trykreduktionsstationer sammen med selskabets ene trykreduktionsstation.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **3** trykforøgerstationer med en maksimal kapacitet mellem $0-100 \text{ m}^3/\text{t}$
- » En samlet maksimal kapacitet på **$120 \text{ m}^3/\text{t}$** under kapacitetsintervallet $101-400 \text{ m}^3/\text{t}$
- » En samlet maksimal kapacitet på **$510 \text{ m}^3/\text{t}$** under trykforøgere med en samlet kapacitet over $400 \text{ m}^3/\text{t}$.
- » **2** trykreduktionsstationer

Bemærk at hvis et selskab har to trykforøgerstationer, der hver især har en samlet maksimal kapacitet i intervallet $101-400 \text{ m}^3/\text{t}$ – fx $350 \text{ m}^3/\text{t}$ og $370 \text{ m}^3/\text{t}$ – skal de to trykforøgerstationers kapaciteter summeres, men fortsat indberettes under kapaciteten $101-400 \text{ m}^3/\text{t}$.

3.4 Rentvandsledninger og stik

Tabel 3.7 beskriver og afgrænser costdriveren rentvandsledninger og stik, mens tabel 3.8 definerer de tilhørende underliggende forhold, som I skal indberette oplysninger om.

Tabel 3.7 Om costdriveren

Definition	Ledninger og stikledninger transporterer rent drikkevand fra vandværk til forbruger. Ledninger indebærer rentvandsledninger og antal stik.
Afgrænsning	<p>Start: Ved ledningsnettets start ved vandværk</p> <p>Slut: Ledningsnettets ende ved skel ved forbruger</p>
Særligt om costdriveren	<p>Stikledningens længde skal <u>ikke</u> medregnes i kilometer ledning. Det er kun antallet af stik, der skal opgøres. Opdeling er valgt, fordi mange selskaber ikke kender længden af stikledningen.</p> <p>Bemærk at zonen er afgørende for, om der skal indberettes antal stik eller kilometer rentvandsledning. For landzone og sommerhusområder er det antallet af stik, der skal opgøres, mens det for by-, city- og indre city-zoner er kilometer rentvandsledning. Zonebeskrivelserne ses nedenfor.</p> <p><u>Landzone:</u> Områder defineret som landzone i kommuneplanen.</p> <p>Områder defineret som sommerhusområde efter kommuneplanen indgår i landzonen. Sommerhusområde er som oftest et sammenhængende ferieboligområde uden ret til helårsbeboelse og erhvervsudøvelse</p> <p><u>Byzone:</u> Områder defineret som byzone i kommuneplanen.</p> <p><u>Cityzone:</u> Områder som er defineret som by efter kommuneplanen, og med mere end 10.000 indbyggere i byzonen. Yderligere skal området opdeles i kvadratceller (områder af 100 m × 100 m) hvor følgende er gældende: Kvadratcellen skal have mindst 50 indbyggere, eller bestå af mere end 75 pct. byerhverv.</p> <p><u>Indre cityzone:</u> Områder som opfylder kriteriet under city, og hvor der er mere end 100.000 indbyggere, og hvor kvadratcellen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> » gågader » ensrettede veje » defineret som fredet eller bevaringsværdigt område

Tabel 3.8 Indberetning af de underliggende forhold for rentvandsledninger og stik

	Enhed	Definition
Rentvandsledninger i by-, city- og indre city-zone	Km	Kilometer rentvandsledninger eksklusiv stikledning fordelt på by-, city- og indre city-zone.
Stik i landzone og sommerhusområde	X stk.	Antal stik i landzone og sommerhusområde.

Boks 3.4 præsenterer et konkret eksempel på, hvordan I skal indberette de underliggende forhold for costdriveren rentvandsledninger og stik.

Boks 3.4 Eksempel på indberetning af underliggende forhold for rentvandsledninger og stik

Et vandselskab har 200 km rentvandsledning og 10.000 stik. Selskabet forsyner landzone, sommerhusområde, byzone og cityzone. Selskabets rentvandsledninger og stik er fordelt på de fire zoner med hhv. 25 km ledning og 50 stik i landzone, 30 km ledning og 500 stik i sommerhusområde, 100 km ledning og 5.000 stik i byzone samt 45 km ledning og 4.450 stik i cityzone.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **550** stik for landzone og sommerhusområder
- » **100** km rentvandsledning i byzonen
- » **45** km rentvandsledning i cityzonen

3.5 Målere og kunder

Tabel 3.9 beskriver og afgrænser costdriveren målere og kunder, mens tabel 3.10 definerer de tilhørende underliggende forhold, som I skal indberette oplysninger om.

Tabel 3.9 Om costdriveren

Definition	Målere og kunder omfatter selskabets kunderele- laterede aktiviteter.
Afgrænsning	Selve vandmålerne.
Særligt om costdriveren	Vandmålere skal indberettes uanset årligt for- brug.

Tabel 3.10 Eksempel på indberetning af underliggende forhold for målere og kunder

	Enhed	Definition
Målere	X stk.	Opgøres ud fra det samlede antal registrerede målere, som forsyningsselskabet fremsender af- regninger på.

Boks 3.5 præsenterer et konkret eksempel på, hvordan I skal indberette de underliggende forhold for costdriveren boringer.

Boks 3.5 Eksempel på indberetning af de underliggende forhold for målere og kunder

Et vandselskab har 10.000 vandmålere, som selskabet fremsender afregninger på.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

10.000 vandmålere

Kapitel 4

CAPEX-indberetning

Til brug for indberetningen af jeres anlægsmasse kan I på vores hjemmeside finde jeres individuelle nye CAPEX-ark, som I skal udfylde. CAPEX-arket indeholder oplysninger fra jeres indberetning i 2018. I skal indberette alle de fysiske aktiver, som I ejer eller lejer pr. 31/12 2018 og 31/12 2019 opdelt efter kategorierne, der er indeholdt i POLKA.

Arket har en kolonne med overskriften "Afvigelse", der beregner den procentvise afvigelse mellem de årlige indberetninger; henholdsvis mellem jeres forrige indberetning for 2017 og den nye for 2018 samt de to nye indberetninger for 2018 og 2019. Hvis cellen ud for den pågældende kategori bliver rød efter jeres indtastning, betyder det, at der er en væsentlig afvigelse mellem to år. I den forbindelse bedes I i bemærkningsfeltet angive en kommentar med en redegørelse for årsagen til afvigelsen. Det vil lette den efterfølgende kvalitetssikring. Bemærkningsfeltet kan I også bruge til at angive yderligere forklaring til jeres indtastning, hvis I finder det nødvendigt.

Når indberetningsskemaet er udfyldt, skal det vedhæftes i jeres benchmarkingindberetning i VandData under fanen "CAPEX".

Indberetningsskemaet er opdelt i fire faner, som også anvendes i POLKA-kataloget:

- » Produktionsanlæg
- » Distributionsanlæg
- » Fællesfunktionsanlæg
- » Øvrige aktiver

Bemærk at fanen for de øvrige aktiver er ændret. I kan læse mere herom under afsnit 4.4. I skal desuden være opmærksomme på, at fanen fællesfunktionsanlæg er blevet udvidet, så den indeholder kategorien arbejdspladser og kontor, mens kategorierne for de elektroniske målere under distributionsanlægsfanen er opdateret.

Afsnit 4.1-4.3 angiver udsnit af indberetningsskemaet fra den pågældende fane. Først beskrives aktivet, hvilken enhed aktivet skal indberettes i, standardlevetiden for aktivet og herefter følger en forklaring af, hvad der skal indberettes. Afsnit 4 gennemgår som noget nyt, hvordan I kan søge om at få aktiver behandlet som øvrige.

4.1 Produktionsanlæg

4.1.1 Boringer

Tabel 4.1 angiver mængderne, I skal indberette for de pågældende aktiver i kategorien boringer. For boringer skal I indtaste samlede boringsdybder i dybdemeter. Hvis der fx er tre boringer a 60 meter, skal I indberette tallet 180. Bemærk at boringer er **inklusiv** afværge- og pejleboringer samt observationsboringer.

Tabel 4.1 Boringer

Boringer	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Boring (inkl. etablering, forerør, filter og prøvepumpning)	dybde meter	30	Indtast samlet boringsdybder.

4.1.2 Råvandsstationer

Tabel 4.2 angiver mængderne, I skal indberette for de pågældende aktiver under kategorien råvandsstationer.

Tabel 4.2

Råvandsstationer	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Råvandsstation komplet montering og boringshus/tørbrønd	stk.	30	Indtast samlet antal bestykkede boringer, som selskabet ejer eller lejer.
Instrumenter (flowmåler+tryk transducer+alarmer)	stk.	10	Indtast antal boringer med udvidet instrumentering, som selskabet ejer eller lejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 1	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer eller lejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 2	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer eller lejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 3	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer eller lejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 4	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer eller lejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 5	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer eller lejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 6	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer eller lejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 7	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer eller lejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 8	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer eller lejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 9	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer eller lejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 10	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer eller lejer.
Erstatninger (OBS ingen øst-tillæg eller øvrige tillæg)	stk.	30	Indtast antal boringer hvor der er udbetalt erstatning, som selskabet ejer eller lejer.
Hegn	stk.	15	Indtast antal boringer hvor der er etableret hegn omkring, som selskabet ejer eller lejer.
Elanlæg	boring	20	Indtast antal boringer hvor der er etableret elanlæg, som selskabet ejer eller lejer.
SRO anlæg	boring	10	Indtast antal boringer hvor der er etableret SRO-anlæg, som selskabet ejer eller lejer.

4.1.3 Råvandsledninger efter zonekategori

Tabel 4.3 angiver mængderne, I skal indberette for de pågældende aktiver under kategorien råvandsledninger efter zonekategori. Råvandsledninger er i indberetningskemaet inddelt i fire zoner: Land, By, City og Indre city. Definition af zonekategorier fremgår af afsnit 3.4.

Tabel 4.3

Råvandsledninger	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø 110 mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø110 mm, som selskabet ejer eller lejer.
Ø110 mm < Ledningsnet ≤ Ø 250 mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. Ø 110mm < Ledningsnet ≤ Ø250 mm, som selskabet ejer eller lejer.
Ø 250 mm < Ledningsnet ≤ Ø 500mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. Ø 250mm < Ledningsnet ≤ Ø500 mm, som selskabet ejer eller lejer.
Ledningsnet > Ø 500 mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. > Ø500 mm, som selskabet ejer eller lejer.

4.1.4 Vandværk

Tabel 4.4 angiver mængderne, I skal indberette for de pågældende aktiver under kategorien vandværk.

Bemærk, at såfremt I har behandlingsanlæg på det samme vandværk, skal volumen/kapacitet eller kW lægges sammen for alle behandlingsanlæggene for det pågældende vandværk og kun indberettes under ét vandværk.

Tabel 4.4

Vandværk	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Beluftsanlæg, iltningstrappe, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Beluftsanlæg, iltningstrappe, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Beluftsanlæg, ika-beluftning, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast ika-belufferens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Beluftsanlæg, ika-beluftning, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Beluftsanlæg, bundbeluftning, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast bundbeluftningens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Beluftsanlæg, bundbeluftning, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast bundbeluftningens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Beluftsanlæg, rislebakke, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast rislebakkens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Beluftsanlæg, rislebakke, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast rislebakkens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Beluftsanlæg, kompressorbeluftning	m ³ /h	25	Indtast kompressorbeluftningens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Beluftsanlæg, ren ilt	m ³ /h	25	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Behandlingsanlæg, kalk anlæg	m ³ /h	25	Indtast kalkdoseringsanlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Behandlingsanlæg, luddosering	m ³ /h	25	Indtast luddoseringsanlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Filteranlæg, åbne filtre, enkelt filtrering, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast det åbne enkeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Filteranlæg, åbne filtre, enkelt filtrering, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast det åbne enkeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Filteranlæg, åbne filtre, dobbelt filtrering, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast det åbne dobbeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Filteranlæg, åbne filtre, dobbelt filtrering, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast det åbne dobbeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.

Vandværk	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Filteranlæg, trykfiltere, enkelt filtrering	m ³ /h	25	Indtast det lukkede enkeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ / time et for trykfilteranlægget, som selskabet ejer eller lejer.
Filteranlæg, trykfiltere, dobbelt filtrering	m ³ /h	25	Indtast det lukkede dobbeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ / time et for trykfilteranlægget, som selskabet ejer eller lejer.
Rentvandsbeholder insitu støbt	m ³	50	Indtast rentvandsbeholder volumen i m ³ et for beholderen eller beholderne hvis der er flere beholdere, som selskabet ejer eller lejer.
Rentvandsbeholder element	m ³	50	Indtast rentvandsbeholder volumen i m ³ et for beholderen eller beholderne hvis der er flere beholdere, som selskabet ejer eller lejer.
Udpumpningsanlæg, rentvandspumper på vandværk	m ³ /h	25	Indtast udpumpningsanlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer.
Udpumpningsanlæg, frekvensomformer	kW	25	Indtast frekvensomformernes samlede antal kW, som selskabet ejer eller lejer.
Udpumpningsanlæg, Hydrofor	liter	25	Indtast hydroforens volumen i liter, som selskabet ejer eller lejer.
Skyllevand-/slamhåndteringsanlæg - lukkede betonbeholdere	m ³	50	Indtast det lukkede skyllevandsbassins volumen i m ³ , som selskabet ejer eller lejer.
Skyllevand-/slamhåndteringsanlæg - åbne med faste sider/bund	m ³	50	Indtast det åbne skyllevandsbassins volumen i m ³ (med faste sider/bund), som selskabet ejer eller lejer.
Skyllevand-/slamhåndteringsanlæg - jordbassiner	m ³	50	Indtast det åbne skyllevandsbassins volumen i m ³ (Jordbassin), som selskabet ejer eller lejer
Skyllevandsbehandling, inkl. UV-filter mv., Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast returskyllevandsfilteranlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer
Skyllevandsbehandling, inkl. UV-filter mv., SRO	m ³ /h	10	Indtast returskyllevandsfilteranlæggets kapacitet i m ³ /time (SRO), som selskabet ejer eller lejer
Nødstrømsanlæg på vandværk	kW	25	Indtast nødstrømsanlæggets kapacitet i kW, som selskabet ejer eller lejer
Elanlæg og SRO-anlæg - vandværk, Elanlæg	m ³ /h	25	Indtast vandværkets kapacitet i m ³ /time for eltavle, som selskabet ejer eller lejer
Elanlæg og SRO-anlæg - vandværk, SRO-anlæg	m ³ /h	10	Indtast vandværkets kapacitet i m ³ /time for SRO-anlæg, som selskabet ejer eller lejer

4.1.5 Bygninger

Tabel 4.5 angiver mængderne, I skal indberette for de pågældende aktiver under kategorien bygninger.

Bemærk at bygninger, der lejes, skal indberettes på lige fod med bygninger, der ejes.

Tabel 4.5

Bygninger	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Etageareal vandbehandlingsbygning	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte vandbehandlingsbygninger i m ² , som selskabet ejer eller lejer
Etageareal kontor og mandskabsfaciliteter	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte kontorer og mandskabsbygninger i m ² , som selskabet ejer eller lejer
Værksted	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte værkstedsbygninger i m ² , som selskabet ejer eller lejer
Lager	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte lagerbygninger i m ² , som selskabet ejer eller lejer
Garage og rørlager	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte garager og rørlagre i m ² , som selskabet ejer eller lejer
Bygning for trykforøgere	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte trykforøgerbygninger i m ² , som selskabet ejer eller lejer
Laboratorium (bygning, inkl. inventar+udstyr), konstruktioner	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte laboratoriebygninger i m ² , som selskabet ejer eller lejer

Laboratorium (bygning, inkl. inventar+udstyr), Mek./EL	m ²	10	Indtast det samlede etageareal for de enkelte laboratoriebygninger i m ² , som selskabet ejer eller lejer
--	----------------	----	--

4.1.6 Andre

Tabel 4.6 angiver mængderne, I skal indberette for de pågældende aktiver under kategorien andre.

Tabel 4.6

Andre	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Sikring (terror, hærværk), Mek./EL	stk.	25	Indtast antal anlæg for det "simple" overvågningssystem (Mek og EI), som selskabet ejer eller lejer
Sikring (terror, hærværk), SRO	stk.	10	Indtast antal anlæg for det "simple" overvågningssystem (SRO), som selskabet ejer eller lejer
Sikring, mindre avanceret (hegne, porte), Mek./EL	stk.	25	Indtast antal anlæg for det mindre avancerede overvågningssystem (Mek og EI), som selskabet ejer eller lejer
Sikring, mindre avanceret (hegne, porte), SRO	stk.	10	Indtast antal anlæg for det mindre avancerede overvågningssystem (SRO), som selskabet ejer eller lejer
Sikring, avanceret (hegne, porte og overvågningssystemer), Mek./EL	stk.	25	Indtast antal anlæg for det avancerede overvågningssystem (Mek og EI), som selskabet ejer eller lejer
Sikring, avanceret (hegne, porte og overvågningssystemer), SRO	stk.	10	Indtast antal anlæg for det avancerede overvågningssystem (SRO), som selskabet ejer eller lejer

4.2 Distributionsanlæg

4.2.1 Ledningsnet efter zonekategori

Tabel 4.7 angiver mængderne, I skal indberette for de pågældende aktiver under kategorien ledningsnet efter zonekategori. Ledningsnettet er i indberetningsskemaet inddelt i fire zoner: Land, By, City og Indre city. Definition af zonekategorier fremgår af afsnit 3.4.

Bemærk at hvis en ledning krydser en zonegrænse, skal ledningen så vidt muligt deles op, så den del, der for eksempel ligger i byzonen, indberettes under byzone, og den del, der ligger i cityzonen, indberettes under cityzone.

Tabel 4.7

Ledningsnet	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Ledningsnet ≤ Ø50 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger op til 50 mm, som selskabet ejer eller lejer
Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø110 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 50 og 110 mm, som selskabet ejer eller lejer
Ø110 mm < Ledningsnet ≤ Ø 250 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 110 og 250 mm, som selskabet ejer eller lejer
Ø 250 mm < Ledningsnet ≤ Ø 500mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 250 og 500 mm, som selskabet ejer eller lejer
Ledningsnet > Ø 500 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger større end 500, som selskabet ejer eller lejer
Støbejernsledninger ≤ Ø50 mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger op til 50 mm, som selskabet ejer eller lejer
Støbejernsledninger Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø110 mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 50 og 110 mm, som selskabet ejer eller lejer
Støbejernsledninger Ø110 mm < Ledningsnet ≤ Ø 250 mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 110 og 250 mm, som selskabet ejer eller lejer

Støbejernsledninger Ø 250 mm < Ledningsnet ≤ Ø 500mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 250 og 500 mm, som selskabet ejer eller lejer
Støbejernsledninger Ledningsnet > Ø 500 mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger større end 500 mm, som selskabet ejer eller lejer
Eternitledning ≤ Ø50 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger op til 50 mm, som selskabet ejer eller lejer
Eternitledning Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø110 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 50 og 110 mm, som selskabet ejer eller lejer
Eternitledning Ø110 mm < Ledningsnet ≤ Ø 250 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 110 og 250 mm, som selskabet ejer eller lejer
Eternitledning Ø 250 mm < Ledningsnet ≤ Ø 500mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 250 og 500 mm, som selskabet ejer eller lejer
Eternitledning Ledningsnet > Ø 500 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger større end 500 mm, som selskabet ejer eller lejer
Skelbrønd, Konstruktioner	stk.	50	ZONE - indtast antal skelbrønde (ved skelbrønd/inspektionsbrønd skal forstås en brønd. Dette kan fx være en målerbrønd eller distriktsbrønd som bruges til at søge efter lækage.), som selskabet ejer eller lejer
Skelbrønd, Mek./EL	stk.	15	ZONE - indtast antal skelbrønde, som selskabet ejer eller lejer
Inspektionsbrønd, Konstruktioner	stk.	50	ZONE - indtast antal inspektionsbrønde, som selskabet ejer eller lejer
Inspektionsbrønd, Mek./EL	stk.	15	ZONE - indtast antal inspektionsbrønde, som selskabet ejer eller lejer
Stik på ledningsnet, Konstruktioner	stk.	75	ZONE - indtast antal stik (indeholder stikbrønd og eventuelt lidt tilhørende ledning), som selskabet ejer eller lejer
Stik på ledningsnet, Mek./EL	stk.	75	ZONE - indtast antal stik (indeholder målere og ventiler, hvis forsyningen har disse), som selskabet ejer eller lejer

4.2.2 Ventiler

Tabel 4.8 angiver mængderne, I skal indberette for de pågældende aktiver under kategorien ventiler.

Tabel 4.8

Ventiler	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Ventiler på ledningsnet ≤ Ø50 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler ≤ Ø50 mm, som selskabet ejer eller lejer
Ventiler på Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø110 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler Ø50 mm < ledningsnet ≤ Ø110 mm, som selskabet ejer eller lejer
Ventiler på Ø110 mm < Ledningsnet ≤ Ø 250 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler Ø110 mm < ledningsnet ≤ Ø250 mm, som selskabet ejer eller lejer
Ventiler på Ø 250 mm < Ledningsnet ≤ Ø 500mm	stk.	75	Indtast antal ventiler Ø250 mm < ledningsnet ≤ Ø500 mm, som selskabet ejer eller lejer
Ventiler på ledningsnet > Ø 500 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler på ledningsnet > Ø500 mm, som selskabet ejer eller lejer

4.2.3 Pumpestationer, bygværker og bassiner

Tabel 4.9 angiver mængderne, I skal indberette for de pågældende aktiver under kategorien pumpestationer, bygværker og bassiner.

Tabel 4.9

Pumpestationer, bygværker og bassiner	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Pumpestation (inkl. evt. hydrofor)/trykforøger, Konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast ydelsen på pumpestation m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer
Pumpestation (inkl. evt. hydrofor)/trykforøger, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast ydelsen på pumpestation m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer

Pumpestation (inkl. evt. hydrofor)/trykforøger, SRO	m ³ /h	10	Indtast ydelsen på pumpestation m ³ /time, som selskabet ejer eller lejer
Beholderanlæg - højdebeholder	m ³	50	Indtast størrelsen af vandtårn m ³ , som selskabet ejer eller lejer
Beholderanlæg - vandtårn	m ³	50	Indtast størrelsen af højdebeholder m ³ , som selskabet ejer eller lejer

4.2.4 Andre

Tabel 4.10 angiver mængderne, I skal indberette for de pågældende aktiver under kategorien andre.

Bemærk at vi i år har udvidet kategorierne for de elektroniske afregningsmålere. Det skyldes, at vi har beregnet nye genanskaffelsespriser for de små målere. I skal være opmærksomme på, at kategorierne nu er defineret ud fra den maksimale gennemstrømning per time og ikke længere er defineret ud fra diameter. Kategorien for de største målere (>Ø110 mm) er uændret i forhold til den tidligere opgørelse, mens den tidligere kategori (≤Ø110 mm) nu er opdelt i tre. De nye kategorier er markeret med blått nedenfor.

For en yderligere specifikation af de nye genanskaffelsespriser henviser vi til notatet, som I kan læse [her](#).

Tabel 4.10

Andre	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Afregningsmålere, mekaniske	stk.	8	Indtast antal afregningsmålere (afregningsmålere skal registreres både under afregningsmåler samt mek/el for stik), som selskabet ejer eller lejer
Afregningsmålere, elektroniske, med maksimal gennemstrømning ≤ 4 m ³ /t	stk.	10	Indtast antal elektroniske afregningsmålere ≤ 4 m ³ /t, som selskabet ejer eller lejer. Kategorien er opdelt efter maksimal gennemstrømning pr. time.
Afregningsmålere, elektroniske, med maksimal gennemstrømning > 4 m ³ /t ≤ 15 m ³ /t	stk.	10	Indtast antal elektroniske afregningsmålere > 4 m ³ /t ≤ 15 m ³ /t, som selskabet ejer eller lejer. Kategorien er opdelt efter maksimal gennemstrømning pr. time.
Afregningsmålere, elektroniske, med maksimal gennemstrømning > 15 m ³ /t ≤ 300 m ³ /t	stk.	10	Indtast antal elektroniske afregningsmålere > 15 m ³ /t ≤ 300 m ³ /t, som selskabet ejer eller lejer. Kategorien er opdelt efter maksimal gennemstrømning pr. time.
Afregningsmålere, elektroniske, med maksimal gennemstrømning > 300 m ³ /t	stk.	10	Indtast antal elektroniske afregningsmålere > 300 m ³ /t, som selskabet ejer eller lejer. Kategorien er opdelt efter maksimal gennemstrømning pr. time.
SRO-brønd/kvarterbrønd/sektionsbrønd, Konstruktioner	stk.	50	Indtast antal sektionsbrønde, som selskabet ejer eller lejer
SRO-brønd/kvarterbrønd/sektionsbrønd, Mek./EL	stk.	15	Indtast antal sektionsbrønde, som selskabet ejer eller lejer
SRO-brønd/kvarterbrønd/sektionsbrønd, SRO	stk.	10	Indtast antal sektionsbrønde, hvis der er SRO-anlæg, som selskabet ejer eller lejer

4.3 Fællesfunktionsanlæg

4.3.1 Andre

Tabel 4.10 angiver mængderne, I skal indberette for de pågældende aktiver under kategorien andre af fanen fællesfunktionsanlæg.

Bemærk:

- » Køretøjer, der leases, skal indberettes på lige fod med køretøjer, der ejes.

Vi har i år tilføjet kategorien arbejdsplads og kontor. Standardlevetid og -pris er identisk med den for spildevandsselskaber og er beskrevet nærmere [her](#). Den nye kategori er markeret med blåt nedenfor.

Tabel 4.11

Andre	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Arbejdsplads og kontor	stk.	5	Indtast antallet af arbejdspladser, som selskabet ejer eller lejer
Køretøjer, personbil	stk.	5	Indtast antal personbiler, som selskabet ejer eller lejer
Køretøjer, små lastvogne (< 3.500 kg.)	stk.	5	Indtast antal små lastvogne (< 3.500 kg.), som selskabet ejer eller lejer
Køretøjer, store lastvogne (> 3.500 kg.)	stk.	5	Indtast antal store lastvogne (> 3.500 kg.), som selskabet ejer eller lejer
Køretøjer, entreprenørmaskiner	stk.	5	Indtast antal entreprenørmaskiner, som selskabet ejer eller lejer

4.4 Øvrige aktiver

Det er ikke længere muligt at indberette øvrige aktiver i CAPEX-arket. I skal som noget nyt søge direkte i VandData om at få behandlet eventuelle aktiver som øvrige. Det gælder **uanset**, om aktivet/aktiverne tidligere har været behandlet som øvrige, eller om der er tale om nye investeringer. Årsagen hertil kan I læse under afsnit 1.2.4.

På baggrund af jeres ansøgning vil vi vurdere, hvorvidt der er tale om et aktiv, som ikke direkte eller indirekte er indeholdt i en eksisterende priskategori.

Selvom visse aktiver ikke har en kategori i CAPEX-arket, der passer direkte til aktivet, er det ikke ensbetydende med, at der ikke skal benchmarkes på det. Det skyldes, at aktivet i mange tilfælde *enten* indgår indirekte i en overordnet POLKA-kategori fx vinduer og døre, ombygning eller indretning af lokaler, der er indeholdt i kategorien administrationsbygninger, *eller* direkte kan placeres under en kategori i CAPEX-arket fx SRO, pumpestationer osv.

Jeres ansøgning skal indeholde denne dokumentation:

- » En kort beskrivelse af aktivet, herunder aktivets formål i jeres produktion samt en kort redegørelse for, at aktivet ikke er indeholdt i en eksisterende priskategori.
- » Anskaffelsværdi
- » Anskaffelsesår
- » Anslået levetid

Bemærk at aktivet også skal være indberettet som en investering til de økonomiske rammer. Aktivet skal være angivet med samme navn, anskaffelsværdi, anskaffelsesår og forventede levetid. Hvis aktivet er en delmængde af en investering, så anskaffelsværdien ikke stemmer overens med anskaffelsesprisen af indberetningen til investeringer, skal I gøre os opmærksomme på dette.

Vi gør desuden opmærksom på, at vi fremover arbejder for at få beregnet standardpriser og levetider for aktiver, som fortsat men midlertidigt må behandles som øvrige, fordi de ikke kan indeholdes i en eksisterende kategori i CAPEX-arket. De vil med andre ord fremover blive indkluderet i CAPEX-netvolumenmålet i takt med, at der kommer nye kategorier i pris- og levetidskataloget, og at eksisterende kategorier opdateres. Det gælder fx solcelleanlæg, EDB og GIS-kort.

Kapitel 5

Alders- og tæthedskorrektion

5.1 Indberetning af postadresser

Til brug for tæthedskorrektionen af netvolumenmålene skal I indberette antallet af postadresser i jeres forsyningsområde. Vi skal bruge oplysningerne til at forbedre tæthedsmålet i benchmarkingen, som tager højde for, at der kan være selskaber, som forsyner tætbefolkede områder.

Tabel 5.1 definerer postadresser, tabel 5.2 beskriver, hvordan I skal indberette postadresser, og boks 5.1 angiver et eksempel.

Tabel 5.1 Om postadresser

Definition	Postadresser omfatter antallet af registrerede postadresser i jeres forsyningsområde, som I leverer drikkevand til.
Afgrænsning	Selve postadressen.
Bemærk	<p>Et andet drikkevandsselskab er én postadresse. Hvis I sælger drikkevand til ét andet drikkevandsselskab, skal det derfor kun tælle med som én postadresse, og ikke antallet af postadresser i det andet selskabs forsyningsområde.</p> <p>En postadresse omfatter ikke kun adresser med en vandmåler, men også postadresser, som "ligger" bag ved en måler som fx ved nogle boligfor- eninger og andelsboliger.</p>

Tabel 5.2 Indberetning af postadresser

	Enhed	Definition
Postadresser	X stk.	Se ovenfor.

Boks 5.1 Eksempel på indberetning af postadresser

Et drikkevandsselskab leverer drikkevand til 10.000 postadresser. Derudover leverer de drikkevand til to andre drikkevandsselskaber.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

» **10.002** postadresser

Kapitel 6

Ansøgning om særlige forhold

6.1 Hvad er et særligt forhold?

Et særligt forhold er, når en aktivitet er særlig, følger af en rammebetingelse og medfører en væsentlig omkostning for selskabet. Kriterierne for at få godkendt et særligt forhold fremgår af afsnit 6.2.

Ansøgningen om særlige forhold sker i VandData. I skal vedhæfte dokumentation for de kriterier, der er beskrevet nedenfor.

I skal i år være opmærksomme på, at I har mulighed for at ansøge om særlige forhold både for 2018 og 2019. Det er vigtigt, at det af den vedhæftede dokumentation for meromkostningen tydeligt fremgår, hvilke omkostninger der vedrører hvilket år. Det gælder også i det tilfælde, hvor omkostningen er den samme i begge år.

I skal genansøge om tidligere godkendte særlige forhold

Selvom I tidligere har fået godkendt et forhold som særligt – enten i et tidligere prisloft eller økonomisk ramme – er det vigtigt, at I ansøger om det samme forhold **igen** i år – dog ikke hvis det gælder infrastrukturprojekter. Hvis I tidligere har fået det særlige forhold godkendt, kan I dog nøjes med at navngive det særlige forhold, angive meromkostningerne, indsende dokumentation for meromkostningerne og angive, at I tidligere har fået godkendt forholdet som særligt. I skal altså ikke redegøre for særligheden af forholdet igen – kun for rammebetingelsen, hvis der skulle være sket ændringer i forhold til tidligere.

I skal dog ikke genansøge i de tilfælde, hvor det særlige forhold vedrører infrastrukturomlægningsprojekter, da vi antager, at jeres seneste ansøgning fortsat er gældende. Vi anvender oplysninger fra den seneste ansøgning og justerer årligt for afskrivninger for de aktiver, som blev taget ud af drift i forbindelse med infrastrukturomlægningen, hvis forholdet fortsat lever op til kriterierne for særlige forhold.

Bemærk at vores behandling af særlige forhold blandt andet indebærer, at vi for hvert selskab – både for nye og tidligere behandlede meromkostninger – vil foretage en konkret vurdering af, om meromkostningen er væsentlig. Væsentlighedskriteriet indebærer, at summen af de ansøgte meromkostninger som følge af forholdet skal have økonomisk betydning for jer. Hvis summen overstiger 1 pct. af de påvirkelige omkostninger, vil det i mange tilfælde tyde på, at omkostningen efter en konkret vurdering opfylder væsentlighedskriteriet. Det gælder fortsat, at kriterierne om rammebetingelse og særlighed skal være opfyldt.

6.2 Formelle krav til godkendelse af et særligt forhold

Hvornår er et forhold særligt?

For at I kan få godkendt et særligt forhold, foretager vi en vurdering af, om forholdet lever op til alle tre følgende krav:

1. **Rammebetingelse:** I er nødt til/pålagt at udføre en ekstra aktivitet. Rammebetingelsen kan fx være usædvanlige geologiske forhold eller påbud fra statslige eller kommunale myndigheder.
2. **Særlighed:** Den ekstra aktivitet skal være usædvanlig.
3. **Væsentlighed:** Kriteriet indebærer, at summen af de ansøgte meromkostninger som følge af forholdet skal have økonomisk betydning for jer. Hvis summen overstiger 1 pct. af de påvirkelige omkostninger, vil det i mange tilfælde tyde på, at omkostningen efter en konkret vurdering opfylder væsentlighedskriteriet. Det gælder fortsat, at kriterierne om rammebetingelse og særlighed skal være opfyldt.

I skal beskrive den ekstra aktivitet og indsende dokumentation for - eller godtgøre - de deraf følgende meromkostninger, rammebetingelsen og særligheden. For anlægsaktiver skal I dokumentere værdien af aktiverne samt levetiden.

6.3 Hvordan ansøges om særlige forhold for drifts- og anlægsomkostninger?

I skal i ansøgningen angive, om I søger om særlige forhold til drifts- eller anlægsomkostninger.

Driftsomkostninger

Ansøgning om særlige forhold til driftsomkostninger foregår på samme måde som i de tidligere prislofter og økonomiske rammer. I skal i forbindelse med indberetningen senest d. 15. april beskrive og dokumentere rammebetingelsen, særligheden ved den ekstra aktivitet samt meromkostningen. I forbindelse med ansøgning om et særligt forhold til driftsomkostningerne i de økonomiske rammer for 2021-2022 skal meromkostningerne være afholdt i 2018 og/eller 2019.

Anlægsomkostninger

Ansøgning om særlige forhold til anlægsomkostninger foregår næsten på samme måde som for driftsomkostninger. I skal i forbindelse med indberetningen senest d. 15. april beskrive og dokumentere rammebetingelsen, særligheden ved den ekstra aktivitet samt værdien af aktivet. I forbindelse med ansøgning om et særligt forhold til anlægsomkostningerne i de økonomiske rammer for 2021-2022 skal aktivet været taget i drift senest i 2019.

6.4 Dokumentation til brug for ansøgningen

Det gælder både for ansøgninger om særlige forhold for drifts- og anlægsomkostninger, at I skal vedlægge dokumentation. Dokumentationen bør indeholde de oplysninger, der er nødvendige for, at vi kan foretage en retvisende sagsbehandling af jeres ansøgning. Dokumentation behøver ikke at være lang, men kan derimod kort og præcist redegøre for rammebetingelsen, særlighed og meromkostningen. Det er dog vigtigt, at I vedlægger tilstrækkelig og officiel dokumentation for både rammebetingelse og faktura, som dokumenterer meromkostningen. Det skal heri tydeligt fremgå, hvad der har relevans for jeres ansøgning – eventuelt i form af farvemarkeringer. Bemærk at det ikke er tilstrækkeligt at fremsende et Excel-ark, hvis det ikke følges op med officielle faktura.

For driftsomkostninger skal I til brug for vurderingen af **væsentlighed** angive og dokumentere de konkrete meromkostninger til driften, som forholdet medfører. Dokumentation kan være i form af de senest tilgængelige faktiske regnskabsoplysninger. Driftsomkostningerne kan opgøres ved at fremsende faktura med en samlet opgørelse eller ved at sandsynliggøre omkostningerne på anden vis. Det er vigtigt, at opgørelsen er detaljeret og samtidigt gennemskuelig. I nogle situationer vil det i praksis være svært at dokumentere meromkostningerne. I disse tilfælde vil det være tilstrækkeligt, at meromkostningerne godtgøres med et velargumenteret skøn. **Rammebetingelsen** skal dokumenteres fx i form af udskrift af

påbud fra myndighed eller bevis for særlige geologiske forhold i forsyningsområdet. I skal dokumentere **særligheden** ved at redegøre for, hvorfor aktiviteten ikke er sammenlignelig med en almindelig drift af et drikkevandsselskab.

For anlægsomkostninger skal I til brug for vurderingen af **væsentlighed** angive og dokumentere værdien af det konkrete aktiv, som forholdet medfører. Værdien af aktivet kan dokumenteres ved at fremsende faktura på aktivet. Hvis faktura ikke kan fremskaffes, kan der henvises til udskrift fra en prisdatabase. Hvis I i et tidligere prisloft har fået et investeringstillæg for aktivet, kan der også henvises til det. Yderligere skal I dokumentere levetiden for det konkrete aktiv. Dokumentation for levetiden kan fx være udskrift fra rådgivende ingeniør, der udtaler sig om levetiden. Levetiden er den periode, hvori aktivet kan opretholde en normal funktion/effekt af aktivet. **Rammebetingelsen** skal dokumenteres fx i form af udskrift af påbud fra myndighed eller bevis for usædvanlige geologiske forhold i forsyningsområdet. I skal dokumentere **særligheden** ved at redegøre for, hvorfor aktiviteten ikke er sammenlignelig med en almindelig drift af et drikkevandsselskab.